

In beide gevallen werd eerst getracht met de handgreep van GREDÉ de nageboorte te doen komen. Lukte dit niet, dan werd 0.3 cm³ ermetrine ingespoten. Nadeel heb ik daar nooit van gezien en na 1939 heb ik slechts één keer een placenta manueel moeten verwijderen. Waarom juist 0.3 cm³ werd ingespoten, kan ik moeilijk zeggen; de dosering was geheel intuïtief. Maar toen ik er een paar keer succes mee had gehad, ben ik er bij gebleven, met het vermelde resultaat.

Wassenaar, 19 Februari 1948

J. R. KOLLEWIJN

DE CEPHALINE-CHOLESTEROLUITVLOKKINGSPROEF

Naar aanleiding van het artikel van H. SMITSKAMP en H. DEKEMA 1) over de betekenis van bovenvermelde leverfunctieproef zoals deze door HANGER in 1939 is ingevoerd, zou ik gaarne nog een mededeling willen doen over een klein aantal bepalingen, dat bij een aantal verschillende patiënten van de interne afdeling van het Ziekenhuis Calvariënberg te Maastricht, werd verricht. Het cephaline werd hiervoor volgens HANGER bereid door drs. VAN ENGELSHOVEN, apotheker-scheikundige, verbonden aan het ziekenhuis.

In totaal werd slechts een 20-tal bepalingen verricht, helaas niet bij icteruspatiënten. Hieronder werden 6 flink positieve uitvlokkingen gevonden en wel 3 bij 3 lijderezen aan chronisch gewrichtsrheuma. Alle drie patiënten hadden een sterk verhoogde bezinkingssnelheid, 2 hadden een negatieve reactie van TAKATA, 1 had een positieve reactie van TAKATA. Twee positieve uitvlokkingen vonden wij bij twee typhuspatiënten (typhus abdominalis en paratyphus B), die beiden een negatieve reactie van TAKATA en slechts licht verhoogde bezinkingssnelheden hadden. De zesde positieve uitvlokkingstest kwam voor bij een vrouw van 79 jaar met zeer hoge bezinkingssnelheid, een urine-infectie en een longinfiltraat met omkering van het eiwitspectrum (albumine 33 per duizend, globuline 44 per duizend). Het bleek ons dus, dat in de positieve gevallen de reacties van TAKATA (en van MANCKE SOMMER) vaak negatief waren.

Omgekeerd hadden wij ook een geval met carcinoommetastases in de lever met ascites, met sterk positieve reacties van TAKATA en MANCKE SOMMER, doch met zwakke cephaline-cholesteroluitvlokking.

Ofschoon onze ervaring wel heel klein is, is het toch wel opmerkelijk dat bij de drie onderzochte patiënten met chronisch rheuma de cephaline-uitvlokkingsproef positief was. In het nieuwe boek van COMROE over rheuma vonden wij over deze proef niets vermeld. Misschien verdient het aanbeveling in de toekomst deze proef bij een groter aantal reumapatiënten te doen.

Maastricht, 16 Februari 1948

E. E. TWISS

HONDSOLHEID

Het belangwekkende artikel van prof. dr. A. PONDMAN over Hondsdolheid (dit *Tijdschrift*, 7 Februari 1948) geeft mij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

Opmerkelijk is, dat in verreweg de meeste gevallen van hondsdolheid reuen aangetast bleken, terwijl teven slechts betrekkelijk zelden door de ziekte werden getroffen. Reeds in oude veterinaire statistieken komt zulks duidelijk tot uiting, zo b.v. kwam de ziekte 175 maal voor bij wijfjes tegen 15 maal bij mannetjes; en 45 maal bij wijfjes, tegen 2 maal bij mannetjes. Ongetwijfeld zal hierbij het feit, dat teven meer worden vastgehouden en niet — zooals de reuen — vrij kunnen rondlopen, van invloed zijn. In dit verband wil ik wijzen op de uitdrukking: hij bijt reuen en teven; ook overdrachtelijk gebruikt in de betekenis van: hij is een lastig persoon.

Het is verder wel statistisch vastgesteld, dat hondsdolheid het gehele jaar door voorkomt, doch de toppen der frequentie in de regentijden vallen. De eetlust van de door hondsdolheid aangetaste hond toont soms deze eigenaardig-

1) N.T.v.G., van 14 Februari 1948.